

á
Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.20/2019/7.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, 2019. június 12. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette miatt ... vádlott ellen indított büntetőügyben a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa 2019. január 11. napján kihirdetett Kb.I.3/2019/2. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott cselekményét 3 rb. a Btk.303.§ (1) bekezdésébe ütköző kényszervallatás büntettének minősíti.

A vádlottat törzsőrmesteri rendfokozatba veti vissza. Az alacsonyabb rendfokozatban eltöltött időt 2 (kettő) évben határozza meg.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2019. január 11. napján kihirdetett Kb.I.3/2019/2. számú ítéletével ... vádlottat bűnösnek mondta ki 3 rb a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző bántalmazás hivatalos eljárásban büntettében. Ezért öt -halmazati büntetésül – 400 napi tétel, napi tételenként 1000,- forint pénzbüntetésre, valamint rendfokozatban visszavetésre ítélte. Az így kiszabott 400.000,- forint pénzbüntetés megfizetésére 20 havi részletfizetést engedélyezett, továbbá a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére rendelkezett annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. Meghatározta, hogy a vádlott a rendfokozattal visszavetéssel egyidejűleg az őrmesteri rendfokozatban 2 évet köteles eltölteni. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére, ellenben őt az ellene a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző de a (2) bekezdés szerint minősülő testi sértés vétségének kísérlete miatt emelt vád alól felmentette.

A katonai ügyész az ítélettel szemben a vádlott terhére, a könnyű testi sértés vétségében bűnösség megállapítása és súlyosabb büntetés kiszabása végett, míg a vádlott és a védője a pénzbüntetés napi tétel számának, illetve egy napi tétel összegének csökkentése érdekében jelentett be fellebbezést.

A Szegedi Regionális Nyomozó Ügyészség a fellebbezés írásbeli indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú katonai tanács az ítélet 2. oldalának utolsó bekezdésében a sértetti vallomásokkal

ellentétesen rögzítette, hogy „mivel a fiatalokú sértettek ennek nem engedelmeskedtek, a vádlott ismételtén megkísérelte őket megütni, mely ütés elöl a sértettek elhajoltak”. Felhívta a figyelmet arra, hogy a három sértetti vallomás bántalmazásra vonatkozó része teljes mértékben megegyezik. **fk. B. M., fk. J.L., és fk.Sz.R.** kihallgatását követően 11 nappal oly módon tett sértetti vallomást, hogy a másik két sértettel semmilyen módon nem érintkezett. Ennek ellenére mindhárman élményszerűen, egyformán adták elő a bántalmazás módját és körülményeit. Utalt arra, hogy a nyomozás során nem lehetett okirati bizonyítékot beszerezni arról, hogy a sértettek a bántalmazást követően egészségügyi ellátásban részesültek volna, ezért módosította a tárgyaláson jelen volt ügyész a vádat könnyű testi sértés vétségének kísérletére, mivel külsérelmi nyom nem volt megállapítható az eljárás során. Ezzel együtt azonban a vádlott cselekvősege alkalmas volt arra, hogy 8 napon belül gyógyuló sérülést okozzon. Mindezekre figyelemmel álláspontja szerint a vádlott elkövette a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző de a (2) bekezdés szerint minősülő könnyű testi sértés vétségének kísérletét is a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette mellett. A büntetés kiszabása körében kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács alaptalanul értékelte a vádlott javára, hogy a cselekményét a sértettek által megvalósított, törvénybe ütköző cselekmény felderítése és következményeinek elhárítása érdekében fejtette ki. Érvéle szerint ugyanis a rendőrség állományában szolgálatot teljesítő hivatásos állományú személyek közül senki nincs arra felhatalmazva, hogy fizikai bántalmazás módszerének alkalmazásával lényegében kényszervallatást valósítson meg annak érdekében, hogy a még elölte ismertté nem vált elkövetési eszköz felkutatásának helyét azonosítsa. Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy a másodfokú katonai tanács halmazati büntetésként börtön fokozatú szabadságvesztés büntetést szabjon ki a vádlottal szemben, melynek végrehajtását a Btk. 85. § (1) és (2) bekezdése alapján próbaidőre függessze fel, továbbá a vádlottat a Btk. 137. § (1) bekezdése szerinti lefokozásra ítélje, mivel nem méltó a rendfokozat viselésére az a rendőr, aki jogszerűtlen eszközök igénybe vételével próbálja a felderítési hatékonyságot növelni.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.125/2019/4. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosítással tartotta fenn. A büntetés súlyosítása mellett indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a vádlott cselekményét 3 rendbeli hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette helyett 3 rendbeli kényszervallatás büntettének minősítse. Emellett azonban a felmentő rendelkezés vonatkozásában a bűnösség megállapítására irányuló ügyészi fellebbezést visszavonta. Álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács a perrendszerű eljárásában ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a releváns bizonyítékokat megvizsgálta, indokát adta annak, hogy miért a bűnösségét beismerő vádlott vallomására alapította a sértetti vallomásával szemben. Az általa megállapított tényállás mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól, ezért felülbírálatra alkalmas. Kifejtette, hogy a rögzített tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére az elsőfokú bíróság, azonban tévedett a cselekmény minősítése során, tekintettel arra, hogy a vádlott tényállásban írt cselekménye a Btk. 303. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint büntetendő kényszervallatás büntettének minősül. E körben utalt a 6. Kbf.98/2017/6. számú határozatban is megjelenő irányadó katonai bírói gyakorlatra is. Álláspontja szerint az eljáró katonai tanács helyesen döntött, amikor a vádlottat a könnyű testi sértés vétségének kísérletének vádja alól - bűncselekmény hiányában- felmentette, azonban e döntésének téves indokát adta. Érvéle szerint nem a kettős értékelés tilalma miatt van helye a felmentésnek, hanem azért, mert a rendelkezésre álló bizonyítékokból kizárólag arra lehet következtetni, hogy a sértetteket tenyérrel megüto vádlottnak még eshetőlegesen sem irányult a szándéka sérülés okozására. Cselekménye ezért legfeljebb a Btk. 227. § (2) bekezdése szerinti becsületsértés vétsége megállapítására lehetne alkalmas, azonban a kényszervallatás büntette és a tetteges becsületsértés vétsége csak látszólagos alaki halmazatban áll egymással. Tekintettel arra, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság törvény sértően enyhe joghátrányt alkalmazott, ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla

Katonai Tanácsa a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsának Kb.I.3/2019/2. számú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg és a vádlott bűnösségét 3 rb. a Btk. 303. § (1) bekezdésébe ütköző kényszervallatás büntetében állapítsa meg. A Btk. 35. § (1) bekezdése és a Btk. 37. § (2) bekezdés a.) pontja alapján a vádlottat ítélje börtön fokozatú szabadságvesztés büntetésre, melynek végrehajtását a Btk. 85. § (1) és (2) bekezdése alapján próbaidőre függessze fel, valamint katonai büntetesként a vádlottat a Btk. 135. § (1) bekezdés a.) pontja és a 137. § (1) és (2) bekezdése alapján fokozza le. Egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

A védő a fellebbezés írásbeli indokolásában a fellebbezését kiegészítéssel tartotta fenn. Hivatkozott az EH 2017.12.B21.I. számú határozat 29. pontjára, mely szerint ha a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagjának címzetes rendfokozata is van, ebből a rendfokozatból kell eggyel alacsonyabba visszavetni azzal a különbséggel azonban, hogy a Btk. 39. § (3) bekezdés rendelkezésére nincs szükség. Erre figyelemmel jelen esetben csak egy rendfokozattal lehet a vádlottat visszavetni. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során hiányosan tárta fel az enyhítő körülményeket. Az általa értékelteken túl a vádlott javára kell figyelembe venni azt, hogy 12 évig fegyőrként dolgozott, és vele szemben ezalatt fegyelmi eljárás nem indult. Ugyancsak enyhítő körülményként kell értékelni, hogy a vádlott tényérrel és kis erővel ütötte meg a sértetteket, valamint azt is, hogy még tanulmányokat folytató nagykorú gyermeke eltartásáról is gondoskodik.

A fellebbviteli nyilvános ülésen a védő az írásban benyújtott fellebbezését fenntartotta, az abban foglaltakat megismételte, egyben indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet változtassa meg, a vádlottat egy rendfokozattal vesse vissza, egyebekben a büntetés kiszabása tekintetében hagyja helyben. Másodlagosan a pénzbüntetés napi tétel számának csökkentését kérte.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a katonai ügyész, a vádlott és védője által bejelentett fellebbezésekre tekintettel az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (3) és (4) bekezdése alapján korlátozottan, kizárólag a fellebbezéssel érintett bűncselekményre vonatkozó rendelkezését bírálta felül. A felülbírálat az elsőfokú ítélet felmentő rendelkezésére nem terjedt ki, tekintettel arra, hogy a katonai ügyész e körben bejelentett és bűnösség megállapítására irányuló fellebbezését a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség visszavonta.

A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tárgyalása során az eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta. Helyesen foglalt állást abban, hogy a bíróság elé állításnak a Be. 724. §-ban írt törvényi feltételei fennálltak, ugyanis őt az ügyészség a gyanúsítottként történő kihallgatásától (2018. december 20.) számított egy hónapon belül bíróság elé állította. Fennálltak továbbá a Be. 723. § a)-c) pontjaiban írt törvényi feltételek is, mivel a bűncselekményre a törvény tízévi szabadságvesztésnél nem súlyosabb büntetést rendel, az ügy megítélése egyszerű és a bizonyítékok is rendelkezésre álltak.

Az elsőfokú katonai tanács a bizonyítási eljárást a szükséges mértékben lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Kihallgatta az egyébként bűnösségét beismerő vádlottat, valamint meghallgatta az igazságügyi orvosszakértőt, a sértettek tanúvallomását felolvasással tette a bizonyítási eljárás részévé.

A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le.

Jelen esetben a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács által rögzített tényállás mindenben megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a felülbírálat alapjául elfogadta.

Az elsőfokú katonai tanács az általa megállapított és a felülbírálat során is irányadó tényállásból okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, tévedett azonban a cselekmény jogi minősítését illetően. A másodfokú katonai tanács egyetértett a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség jogi álláspontjával.

Az irányadó tényállás lényege szerint a járőrszolgálatba vezényelt vádlott egy telefonlopással kapcsolatban tett bejelentést követően, mint lehetséges elkövetőt vonta kérdőre a három sértettet. A meghallgatásuk során abból a célból bántalmazta őket, hogy az eltulajdonított telefonttal összefüggésben nyilatkozatot tegyenek és az eltulajdonított telefont előadják. Ezzel a magatartásával azonban nem a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző bántalmazás hivatalos eljárásban büntetett, hanem a Btk. 303. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő kényszervallatás büntetettét követte el.

A kényszervallatás büntetettét az a hivatalos személy követi el, aki annak érdekében, hogy más vallomást tegyen, erőszakot, fenyegetést vagy más hasonló módszert alkalmaz. A vádlott a Btk. 459. § (1) bekezdés 11/k.) pontja értelmében hivatalos személy volt a vádbeli időben is, mégpedig olyan hivatalos személy, aki a bűnüldöző hatóság tagjaként joga volt az elsődleges nyomozati cselekmények elvégzésére. A kényszervallatás pedig a hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazáshoz képest speciális tényállás, azaz találkozásuk esetén a kényszervallatást kell megállapítani. A cselekmény rendbelisége a bántalmazott sértettek számához igazodik.

A másodfokú katonai tanács egyebekben -bár a felülbírálat csak a fellebbezéssel támadott marasztaló ítéleti rendelkezésre terjedt ki- osztotta a Fellebbviteli Főügyészség által a felmentő ítéleti rendelkezés indokával kapcsolatban kifejtett álláspontját, mely szerint a vádlottnak nem volt a testi sértés okozására irányuló szándéka.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa egyetértett továbbá a védő álláspontjával, illetve az átiratban írt azon ügyészi indokolással is, mely szerint az elsőfokú bíróság törvénysértően határozta meg a vádlottal szemben alkalmazott katonai mellékbüntetést, amikor a címzetes rendőr főtörzsőrmesteri rendfokozatot viselő vádlottat őrmesteri rendfokozatba vetette vissza. Figyelmen kívül hagyta az EBH2017.B.21. számon közzétett kúriai határozat 29. pontjában írtakat. Eszerint ugyanis a rendvédelmi szerv címzetes rendfokozattal rendelkező hivatásos állományú tagja esetében a rendfokozatban visszavetés katonai mellékbüntetés továbbra is alkalmazható a 2012. évi CCV. törvény (a továbbiakban új Hszt.) 2015. július 1-jén történt hatályba lépését követően is, mégpedig a Btk. 139. § (1) bekezdése szerinti tartalommal. Ha tehát a bűncselekmény elbírálásakor a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagjának címzetes rendfokozata is van, ebből a rendfokozatból kell eggyel alacsonyabba visszavetni. Erre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítélet megváltoztatta és a katonai mellékbüntetést a törvényi keretek között alkalmazta.

A vádlott büntetésének súlyosítására irányuló ügyészi, illetőleg annak enyhítésre irányuló vádlotti és védői fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú katonai tanács a büntetés kiszabása során helytállóan sorolta fel a vádlott terhére és

javára értékelhető bűnösségi körülményeket. Nem tévedett, amikor úgy ítélte meg, hogy a Btk. 79. §-ban írt büntetési célok eléréséhez elegendő a Btk. 82. § (3) bekezdésében írt rendelkezések alkalmazásával pénzbüntetés kiszabása, katonai mellékbüntetés alkalmazása mellett. A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint a feltárt enyhítő körülményekre is tekintettel a rendezett életvitelt folytató vádlottal szemben végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása indokolatlan, a büntetés célján túlmutató joghátrányt jelentene. A pénzbüntetés napi tételének száma a vádlott terhére rótt cselekmények tárgyi súlyával, míg egy napi tétel összege a vádlott vagyoni, jövedelmi viszonyaival arányban álló, annak súlyosítására, de enyhítésére sincs törvényes indok. A másodfokú katonai tanács nem találta továbbá szükségesnek a vádlottal szemben a legsúlyosabb katonai büntetés, a lefokozás alkalmazását.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, míg az ítélet egyéb törvényes rendelkezését -helyes indokainál fogva- a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2019. június 12.

. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

Dr. Belovai Henriette hb. százados sk.
előadó bíró

Dr. Szabó Éva hb. alezredes sk.
bíró

A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa Kb.I.3/2019/2. számú ítélete a rendelkező részben írt változtatással 2019. június 12. napján jogerős és végrehajtható.

. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke